

Historie Ocmanic

Snad nejstarší písemná památka, v níž je jméno obce zmiňováno, byla zakládací listina kláštera třebického z roku 1101.

Jméno vesnice vzniklo z německého osobního jména Uzman, nářečně Ocman, připonou -ici. Zmínka o Ocmanicích v zemských deskách brněnských je z r. 1366. Ocmanice patří mezi nejstarší vesnice okresu náměšťského a patřily ke statku zemanů z Vanče, jež měli svoji tvrz ve Vanči. Roku 1366 markrabě moravský Jan Jindřich, bratr císaře Karla IV. daroval celý osiřelý statek vanečský panu Janovi z Meziříčí, příbuznému, toho roku zemřelých bratří Sezemy a Tobiáše z Vanče. Roku 1377, dříve než odjel do Itálie, daroval Jan II. ml. z Meziříčí s přivolením svých potomků a za souhlasu markraběte Jana všechn svůj majetek a tedy i Ocmanice svému strýci Janu III. star. z Meziříčí a jeho dědicům.

R. 1398 Jan Meziříčský v cizině zemřel a tím se stal pánum celého panství dědic Jana III. Jindřicha z Meziříčí a Lomnice. Protože měl jednu ze svých sester vyplatiti, a nestacil sám řiditi rozsáhlé své statky, uznal r. 1399 urozeného pana Lacka z Kravař, manžela své sestry Anežky, za spolumajitele. Až do smrti Jindřichovy r. 1406 považovali Ocmaničtí Jindřicha z Meziříčí, jeho sestru Anežku a pana Lacka z Kravař za svoji vrchnost. Smrti Jindřicha přešly Ocmanice v držení pánu z Kravař. R. 1448 byl přiznán hrad Náměšť a zboží k němu příslušné, tedy i Ocmanice panu Znatovi z Prus. Tento byl pohnán Annou z Benešova a Jiřím z Kravař k soudu o věno z Náměště. Spor se vlek dříve až do roku 1481. Mezitím Anna zemřela a král Ladislav udělil její věno na Náměšti, po 80ti letech, pánum z Lomnice. Od té doby jsou Ocmanice připojeny k panství náměšťskému a tvořily s Náměští jednu obec až do roku 1872, kdy se staly samostatnou obcí s vlastním starostou.

Za Lomniců a Žerotinů panství opývalo blahobytom a skvělo se vzkvétající vzdělanosti lidu.

V naší obci byla od roku 1582 škola bratrská, ve které nešlo o učenost, ale o potřebu umět číst. Též ve druhé polovině 16. století, v době, kdy byla Ocmanicích škola bratrská, připomínají se tu také lázně, které měl v dědickém držení Jira Menšík.

V r. 1752 se stal majitelem panství náměšťského rod Haugwitzů. Vesnička měla v r. 1890 napočítáno 343 obyvatelů.